

חומרי לימוד לחידון אלוף השפה העברית

במסגרת התכנית העירונית "רק מילה בעברית"
לעידוד וטיפוח השפה העברית בבתי הספר
היסודיים באשדוד

מלים וצירופי מלים שמעוררים חשיבה

יכולות גנוזות - פוטנציאל

פרוש: האפשרות או היכלת להשתפר ולהשיג יותר, לעשות דברים גדולים בעתיד.

כיצד האלה והקנעה מרחיבים את גבולות החשיבה שלך?

היכולות הגנוזות שלכם הן אוצר שמחכה להתגלות ולפרץ החוצה. כשאנחנו מבינים שיש לנו פוטנציאל, אנחנו יכולים להתחיל לחשב ולראות את האפשרויות הגדולות שיכולות להיות לנו כבר היום ובעתיד.

אמפתיה

פרוש: היכלת להרגיש ולהבין איך מישו אחר מרגיש.

כיצד האלה והקנעה מרחיבים את גבולות החשיבה שלך?

טוב להפיר ולחשב על המלה ומשמעותה. הכרת רגשות של אחרים עוזרת לנו להבין טוב יותר את העולם שסביבנו ולהיות פתוחים לחברים, רעיונות ודעות שונות.

בינת הלב - אינטואיציה

פרוש: תחושת בטן או תחושה פנימית חזקה שמשהו נכון / לא נכון, גם בלי לדעת בדיוק למה.

כיצד האלה והקנעה מרחיבים את גבולות החשיבה שלך?

הבנה של אינטואיציה מזמינה אותנו לבחון את התחושות הפנימיות שלנו ויכולה להוביל אותנו לחשב בדרכים יצירתיות ולא צפויות. אם אנחנו חשים שהאינטואיציה שלנו מאותתת לנו להתרחק, זה הזמן להקשיב לקול הפנימי שלנו ולבחור בדרכים חיוביות ובטוחות יותר.

נקדת מבט - פרספקטיבה

פרוש: הדרך בה אנחנו רואים או מבינים דברים.

כיצד האלה והקנעה מרחיבים את גבולות החשיבה שלך?

כשאנו מבינים שיש דרכים שונות לראות דברים, אנחנו לומדים לפתח את הראש ולבחון כל נושא מזוויות שונות, מה שמעשיר את המחשבה שלנו.

חזון

פרוש: חזון - דמיון או תכנון איך דברים יכולים להראות בעתיד.

כיצד האלה והקנעה מרחיבים את גבולות החשיבה שלך?

המלה מכוונת אותנו לחשב על מטרות ארכות טווח ולתכנן פיצד להשיג אותן.

מלים וצירופי מלים שמעוררים חשיבה

בקורתיות

פרוש: היכלת להעריך ולנתח דברים בצורה מעמיקה.

כיצד האלה והקנעה מרחיבים את גבולות החשיבה שלך?

המלה היא כלי להבנת העולם בצורה טובה יותר. היא מעודדת אותנו לבדק ולבחון דברים.

יצירתיות

פרוש: היכלת לחשב על רעיונות חדשים וליצר דברים מקוריים.

כיצד האלה והקנעה מרחיבים את גבולות החשיבה שלך?

המלה מעודדת אותנו לחשב בצורה לא רגילה ולהביא לעולם חדושים.

כנות

פרוש: היכלת לדבר ולהתנהג באמת ובפתיחות.

כיצד האלה והקנעה מרחיבים את גבולות החשיבה שלך?

המלה מעודדת אותנו להיות נאמנים לעצמנו וליצר קשרים אמתיים עם אחרים.

סקרנות

פרוש: רצון לדעת ולהבין יותר על העולם.

כיצד האלה והקנעה מרחיבים את גבולות החשיבה שלך?

המלה מעודדת אותנו לשאל שאלות ולחקר תחומים חדשים ולא מכרים.

סתירה פנימית - פרדוקס

פרוש: משהו שנראה סותר את עצמו, אבל עדין יכול להיות אמתי.

כיצד האלה והקנעה מרחיבים את גבולות החשיבה שלך?

סתירה פנימית מכריחה אותנו לחשב מחוץ לקופסה ולבחון את הרעיונות שלנו שוב ושוב. פרדוקסים עוזרים לנו להבין שלא תמיד יש תשובה אחת נכונה, ושלעיתים קרובות האמת היא מרפבת יותר ממה שנראה על פני השטח.

בתור ילד עם שיער צהוב אני מודיע לכם: כל הילדים עם שיער צהוב שקרנים!

דוגמה
לפרדוקס

ילד עם שער צהב אומר "כל הילדים עם שער צהב שקרנים" מה דעתכם האם משפט זה הוא אמת או שקר?
אם המשפט נכון אז גם הילד הזה שטוען שכל הילדים עם שער צהב דוברים שקר חייב גם הוא להיות שקרן. הרי יש לו שער צהב. אם המשפט נכון וגם הוא שקרן הוא חייב לומר משפט הפוך!

משפחות מילים ופרושן

א' במשפחה

המשפחה
שלנו
א'-א'!!!

משפחות מילים ופרושן

א' באוספים

אני אוסף
אוספים עם א'

משפחות מילים

ח' בשמחות

שמחה

רגש חיובי שבו
האדם נתון
במצב רוח טוב
ומרום

חיבוק

מחוה גופנית
של אהבה,
אהדה, קרבה

חתונה

טקס הכניסה
בברית הנישואים

חתן

1. איש ביום
נישואיו
2. בעלה של הבת

חופש

אפשרות לפעול
ללא מגבלות

צחוק

פעולה פיזיולוגית
קולית בבני אדם
המשנה את הבעת
הפנים באופן
הדומה לחיוך

חיוך

הבעת פנים
המביעה שמחה

חביב

נעים וידידותי;
נחמד.

רק האות ח'
משמחת
אותי!

נחמד

חברותי, נעים מזג

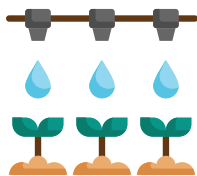

משחק

פעילות בידור
ופנאי

משפחות מילים ופרושן

ט' במים

טפטפת

אביזור השקיה
המחובר לברז
המשחרר מים
בטפטוף איטי

טפטוף

זליגה של טיפות

טיפה

טיפה היא נפח
קטן ומתוחם של
נוזל שאינו
מתפזר

טל

משקע מימי
המצטבר בעיקר
במשך הלילה על
גבי עצמים
הנמצאים בחוץ
באוויר הפתוח

שיטפון

זרם מים גדול
וחזק;
הצפה

שטיפה

רחיצה במים

ממטרה

כלי השקיה
לריסוס ולפיזור
מים על שטח
גדול

מָטָר

גשם

מטריה

מכשיר המורכב
ממוט או ידית
ומיריעת בד או
פלסטיק להגנה
מפני הגשם

טביעה

שקיעה מתחת
לפני המים

רטוב

ספוג במים; לח

טבילה

חלק מתהליך
הטהרה המוטל
על יהודים

משפחות מילים ופרושן

ט' בחוק וסדר

משפטן

אדם בעל השכלה
משפטית

שופט

מי שמנהל משפט
מטעם המדינה

משטרה

חלק ממערכת
הביטחון, ארגון
האחראי על
אכיפת החוק
ושמירת הסדר
הציבורי

שוטר

עובד במשטרה

בטיחות

מכלול הצעדים
הננקטים לשם
מניעת תאונות

החלטה

פעולה לאחר
מחשבה;
קביעה

קטגור

תובע, עורך דין
המייצג בבית
המשפט את
התביעה נגד
הנאשם

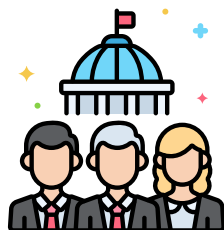
פרקליטות

גוף משפטי
שתפקידו להגיש
תביעות מטעם
רשות שלטונית

משפט

בירור טענות של
יריבים לשם
הוצאת פסק דין

שלטון

הנהגה, משילה
שליטה

שליטה

1. סמכות או
יכולת להשפיע
2. ידיעה רבה,
בקיאות

ביטחון

היעדר סכנה

משפחות מילים

ע' בטבע

עשב

צמחים ירוקים
ארוכים הגדלים
בצורה פראית;
דשא בר

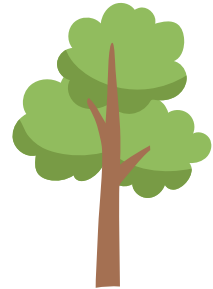
עלווה

כלל העלים
המכסים צמח

ענף

שלוחת עץ
היוצאת מן הגזע

עץ

צמח רב-שנתי
גבוה שבבסיסו
גזע

יער

שטח אדמה גדול
שמכוסה בעצים

פקעת

איבר אגירה
תת-קרקעי
הקיים בצמחים

נטיעות

שְׁתִּילַת צמחים
באדמה

זרעים

זרעים הם החלק
בצמח
שבאמצעותם
הצמח מופץ
ומתרבה

מעדר

כלי חקלאי עתיק
המשמש לעידור
וחפירה

קרקע

אדמה

עציץ

כלי המיועד
לגידול צמחים

גבעול

איבר בצמח ממנו
צומחים בדרך
כלל העלים

משפחות מילים ופרושן

ק' דוקר

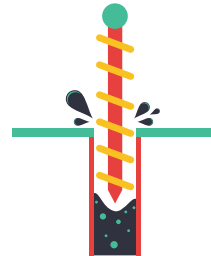
קוץ

צמח בר קוצני
הגדל בארץ ולו
עלים, גבעולים
נוקשים ודוקרים

נקירה

נשיכה של
המקור או
תקיעתו במשהו

קידוח

חיתוך בעזרת
מקדח כדי לייצר
קדח עגול
בחומרים
מוצקים

דוקרן

מכשיר חד הנועד
לשבור או
לבקוע דברים

קיסם

גזיר עץ המשמש
לניקוי שיניים

עקיצה

דקירה באמצעות
עוקץ

עקרב

בעל חיים בעל
"זנב" ארוך עם
עוקץ וצבתות

מזרק

מכשיר המשמש
להזרקת חומר
אל הגוף

נָקֵר

שם של עוף

נָקֵר

חור בצמיג

קיפוד

סוג בעל חיים.
גבו של הקיפוד
מכוסה בקוצים

קֶרֶס

וו מעוקל משמש
לדיג

מה התכניות שלך לעתיד?

פעלים בגוף ראשון, עתיד

אני אֶשְׁתַּתֵּף בחידון אלוף
השפה העברית
הוא יִשְׁתַּתֵּף בחידון
למרות שאנחנו אחים
אני אֶשְׁתַּתֵּף
והוא יִשְׁתַּתֵּף

שורש
ש ת פ

בזמן עתיד, גוף ראשון,
אני, תמיד האות א'
בתחילת הפועל

שורש
ה נ י

אני אֶהְיֶה
בחידון אלוף השפה העברית
הוא יִהְיֶה

שורש
צ ל ח

אני אֶצְלִיחַ
בחידון אלוף השפה העברית
גם הוא יִצְלִיחַ

שורש
ח ג ג

אני אֶחַגֵּג, אֶחַגֵּג, אֶחַגֵּג
בחידון אלוף השפה העברית
גם הוא יֶחַגֵּג, יֶחַגֵּג, יֶחַגֵּג

שורש
ש ק ע

אני אֶשְׁקִיעַ
בחידון אלוף השפה העברית
הוא יִשְׁקִיעַ

שורש
נ צ ח

אני אֶנְצַח, אֶנְצַח
בחידון אלוף השפה העברית
הוא יִנְצַח, יִנְצַח

שורש
א ח ר

אני אֶאַחֵר
לחידון אלוף השפה העברית
הוא יֶאַחֵר

מילים שמסתיימות בפתח גנובה

אפרוח

צומח

אבטיח

אורח

בורח

אוח

מפתח

מבטיח

שוכח

מצנח

כסא נוח

משיח

מילים שמאיתים על פי שורש מוכר

איות עם הקשרים למילים מוכרות

נושאים נשא - החזיק, סחב שורש נ ש א	אעשה עשית שעורי בית??? שורש ע ש ה	שליחות שלח את עמי שורש ש ל ח	מכתבה לכתוב שורש כ ת ב
נאסף נאסף תשרי יש לי אוסף בולים שורש א ס פ	קטונתי קטונתי מלהבין שורש ק ט ן	נטתה הספינה נטתה על צידה וטבעה שורש נ ט ה	נוסעים נסעתי במכונית שורש נ ס ע
נכרת מי כרת את העץ? שורש כ ר ת	טהרה מטהר אוויר שורש ט ה ר	כיחשתי מודה או מכחיש?? שורש כ ח ש	נרגע אני רגוע שורש ר ג ע
דיבורית אעביר אותך לדיבורית שורש ד ב ר	אתנהל שלום המנהלת! שורש נ ה ל	אסובב סיבוב שורש ס ב ב	מצווה בר מצווה שורש צ ו ה
אשלם אמסור כסף שורש ש ל ם	אחנה אחנה את הרכב שורש ח נ ה	אתחפש אשנה את המראה שלי שורש ח פ ש	מקפיא המזגן ממש מקפיא שורש ק פ א

מאגר מילים שימושיות 1

בְּדִיעָבֵד

לאחר מעשה

אַמְתָּלָה

תרוץ, סיבה לא
נכונה

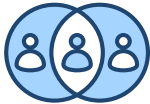
אַחָוָה/אֲחוּוָה

ידידות נאמנה

אַזְכוּר

הזכרה, ציון או
התייחסות לדבר
או למקום

הַטְמָעָה

הבלעה, ערוב
דבר בתוך דברים
אחרים

הַבְרָה

חלק של מילה

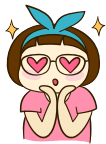
הַתָּוָה

נתן קוים כללים

בְּלֹאט

בחשאי, חרש

הַתְגַּעְגָּע

חש רצון עז
לפגוש או לחוות
משהו מהעבר

הַפּוֹגָה

הפסקה

הַסְתוֹדֵד

דיבר סודות עם
חברו

הַלְאָמָה

העברת נכסים
מרשות הפרט
למדינה

זָכַאי

לא אשם, חף
מפשע

הַתְאָחָה

חובר, הפך שוב
לשלם

הַשְׁתַּמְטוּ

התחמקו,
השתחררו
מלעשות משהו

הַקְנִיט

לגלג

מאגר מילים שימושיות 2

חֶלְחָלָה

רעד, בהלה

חִכְיָה

קבלת קרקע או
בית עסק
לשימוש לזמן
קבוע תמורת
תשלום

חִטוּט

חיפוש אחר משהו
תוך נבירה

חִיוּוּט

הרכבה של
חוטים ומעגלים
חשמליים

יְעוּדִי / יִיעוּדִי

שיש לו תפקיד,
מטרה, שליחות

יְגִיעָה

התאמצות רבה
לעשות דבר מה

טְפִיחָה

מכה קלה, חבטה
על הגב

טֵיט

תערובת של
חומר חול ומים

כְּסִיל

שוטה, טיפש

כְּחֹשׁ / כִּיחֹשׁ

הסתיר את
האמת

כְּמֶתָה / כּוּמַתָּה

כובע עגול בלי
מצחייה, בלי
שוליים

יְשׁוּעָה

הצלה, עזרה
בצרה

מְאִימָתִי

ממתי? מאיזה
זמן?

מוֹבָאָה

ציטטה

לְחִלּוּחִית

רטיבות קלה,
לחות

לוֹכֶסֶן

קו אלכסוני
לציון הפרדה בין
מספרים או בין
אותיות

מאגר מילים שימושיות 3

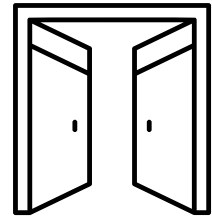
מִהְבִּיל
מעלה אדים רבים

מְבֻעֵית
מבהיל, מעורר פחד

מְבֻטָּא
אופן הביטוי של אותיות ומילים

מְבוֹאָה
אולם כניסה

מְטַאָטֵא
מכשיר לניקוי הרצפה

מְחַכֵּם / מחוכם
חכם ביותר

מְחָה
השמיע מחאה, התנגד

מְהֻלָּמָה / מהלומה
מכה חזק מאוד

שׁוֹטְטוֹת
טיול או הליכה ללא מטרה מוגדרת

עֲנוּוָה
צניעות, חוסר שחצנות

בְּטוֹר / ניטור
השגחה, מעקב

מְמָלָא
שמלאו אותו